

Силабус
навчальної дисципліни
Новітня зарубіжна література
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (мова і література (англійська))»
Спеціальність	A4 Середня освіта
Предметна спеціальність	A4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))
Спеціалізація	A4.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Галузь знань	A Освіта
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Ганна АЛЕКСАНДРОВА
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/aleksandrova-ganna-oleksandrivna-2/
Контактний телефон	+38 099 707 15 61
E-mail викладача	ha_aleksandrova@bdpu.org.ua, tria8@ukr.net
Графік консультацій	понеділок, 11.00-12.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
6 / 180 год.	очна (денна)	24 год.	24 год.	132 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	6 год.	6 год.	168 год.	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: історія зарубіжної літератури, сучасна зарубіжна література, постмодернізм, роман, деприми́зм, новий англійський роман, наївізм, маргінальна література.

Мета курсу: метою викладання навчальної дисципліни «Новітня зарубіжна література» на першому курсі освітнього рівня магістр є допомогти студентам долучитися до сучасного всесвітнього літературного процесу, збагатити їхній духовний світ знаннями історії новітньої зарубіжної літератури, залучити до загальнолюдських цінностей, виховати почуття власної гідності, потребу в читанні, цікавість до художнього слова, сформувати естетичний смак, високу загальну і читацьку культуру.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є найвагоміші твори зарубіжної літератури кінця ХХ – початку ХХІ століть, постаті письменників, які їх створили, культурно-історичні передумови розвитку літератури цього періоду, а також літературно-критичний дискурс, створений цими художніми доробками.

Компетентності та програмні результати навчання:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність вирішувати складні завдання або проблеми в галузі освіти, що передбачає впровадження інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК 3 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, критичний аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси і технології в освітньому процесі і професійній діяльності.

ЗК 4 Здатність діяти автономно, свідомо і відповідально, генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення у навчальній і професійній діяльності.

ЗК 5 Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 6 Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 7 Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу, значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 8 Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, працювати на постконфліктних/деокупованих територіях; керувати власним психоемоційним станом у ході освітньої і професійної діяльності; формувати у здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя та дотримуватись самому.

ЗК 9 Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 10 Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, планувати і здійснювати науково-педагогічні дослідження, об'єктивно оцінювати та презентувати їх результати фахівцям і широкому загалу.

ЗК 11 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1 Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК 2 Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК 3 Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК 4 Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК 5 Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК 6 Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ФК 7 Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ФК 8 Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватись її принципів у власній професійній діяльності.

Професійні компетентності (ПК)

ПК 2 Здатність здійснювати науково-педагогічне спілкування у філологічній галузі, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи з іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах середньої та вищої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ПК 5 Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

Програмні результати навчання (РН)

РН 1 Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН 2 Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН 3 Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН 4 Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

РН 5 Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.

РН 7 Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН 8 Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН 10 Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН 11 Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН 12 Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13 Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

Програмні результати навчання за спеціалізацією (ПРН)

ПРН 2 Здійснює лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів, а також пояснює ідейно-тематичний зміст різностильових та різножанрових літературних текстів як складної структурно-семантичної єдності взаємопов'язаних та взаємодіючих одиниць, враховуючи їх жанрово-стилістичні особливості та ідіостиль автора.

ПРН 4 Здійснює міжкультурну комунікацію і долає міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються; знання основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв англійської мови; знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН 5 Використовує гуманістичний потенціал іноземної мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечує організацію діалогу мов і культур на заняттях з іноземної мови і зарубіжної літератури.

ПРН 6 Взаємодіє зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовує практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої і вищої освіти.

ПРН 7 Демонструє рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з іноземної мови і зарубіжної літератури та методики їх навчання, уміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибрати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в конкретному освітянському контексті.

Зміст курсу:

Тема 1. Сучасна зарубіжна проза: проблематика, жанри, образи. Поняття «сучасна зарубіжна література», хронологічні межі. Мета і об'єкт курсу. Проблематика художніх творів. Сенсаційність як провідна ознака сучасної прози. Два протилежні способи творення художнього світу: реалістичний та постмодерний. Характерні риси сучасної новели. Притчовий та неоміфологічний принципи новітньої прози. Тематичний діапазон і жанровий синкретизм сучасної зарубіжної літератури.

Тема 2. Депримізм як постекзистенційна течія в літературі. Загальний огляд тенденцій розвитку новітньої французької літератури. Літературні премії у Франції. Французький депримізм як об'єднання покоління письменників постколоніального часу. Характерні особливості депримізму. Представники. Творчість М. Уельбека і Ф. Бегбедера. Новітній французький «жіночий» роман як явище сучасної французької літератури.

Тема 3. Іронічно-ігрові принципи творчості Ф. Бегбедера. Постмодернізм як напрям сучасної французької літератури. Короткі відомості про життя і творчість французького письменника. Композиційні особливості роману Ф. Бегбедера «99 франків». Проблематика антирекламного роману Ф. Бегбедера «99 франків». Образна характеристика Октава: рекламист-кар'єрист чи нонконформіст? Риси антиутопії в романі Ф. Бегбедера (роль епіграфа, зв'язок із творчістю О. Хакслі). Основні ознаки постмодернізму в романі Ф. Бегбедера (іронічність, цитатність, інтертекстуальність, колажність, принцип гри). Світ богемі як вияв «комплексу дефіциту особистості» в романі Ф. Бегбедера «Канікули в комі».

Тема 4. Даніель Пеннак як автор сучасного французького детективного роману. Короткі відомості про життя і творчість Даніеля Пеннака. Правила дитячого читання в книзі «Як роман»: відстоювання прав дитини-читача. Жанрова специфіка «чорного детективу» (noir) у творчості Д. Пеннака (серія детективних романів «Сага про Малоссенів»). Образ сучасного Парижа та його мешканців у романі «Усе для людоджерів» Д. Пеннака. Характеристика образу Бенжамена Малоссена. Проблематика роману (викриття абсурдності суспільства споживання). Метафоричний сенс назви роману.

Тема 5. Новітня німецькомовна література: зв'язок із постколоніальною епохою. Лауреат Нобелівської премії – Г. Грасс. Загальна характеристика його творчості. П. Зюскінд і його творіння постмодерністської доби. Життя і творчість австрійського письменника К. Рансмайра.

Тема 6. Постмодерністська ситуація зникнення книги та її автора в романі К. Рансмайра «Останній світ». Короткі відомості про життя і творчість К. Рансмайра. Оригінальний задум і міфологізація дійсності в романі. «Останній світ» як результат тоталітарного правління. Жертви тоталітаризму: Овідій Назон і Піфагор. Метаморфози як утеча від абсурду буття. Місто Томи – царство оживлених художніх образів. Символіка образу та художня роль Котти. Символіка роману (іржа, залізо, камінь, попіл, книга, карнавал, вогонь, слимаки, носоріг, птахи, гори, море). Характеристика міфологічних образів (Ехо, Арахна, Кипарис, Лікаон, Ясон, Прокна, Філомела, Девкаліон, Пірра).

Тема 7. Мала проза П. Зюскінда в контексті постмодерністської літератури. Розвінчування модерністського міфу про можливість митця перетворити своєю творчістю світ у моноп'єсі «Контрабас». Вибудовування свого ілюзорного світу відповідно до власного уявлення про ідеал в оповіданні «Голубка». Засвідчення двозначної ролі мистецтва в людському житті.

Тема 8. Інтертекстуальність та інтермедіальність творчості Х. Муракамі («На південь від кордону, на захід від сонця»). Короткі відомості про життя і творчість Харуки Муракамі. Особливості художнього стилю письменника. Символіка назви роману. Проблематика роману «На південь від кордону, на захід від сонця». Інтертекстуальність роману.

Тема 9. Поетика роману Кадзуо Ішігуро «Залишок дня». Короткі відомості про життя і творчість К. Ішігуро. Особливості композиції роману Кадзуо Ішігуро «Залишок дня»: ретроспективне розгортання сюжету. Роль оповідача в процесі ретроспективного розгортання сюжету роману. «Лакейський» погляд на світ у романі Кадзуо Ішігуро «Залишок дня». Інтертекстуальність роману.

Тема 10. Форми наративної гри в романі Маркуса Зузака «Крадійка книжок». Короткі відомості про життя і творчість автора. «Крадійка книжок» як роман про Другу світову війну. Особливості нарації твору. Сюжетно-композиційна, ідейно-тематична, символічна різноплановість категорії смерті в романі «Крадійка книжок». Символіка роману.

Тема 11. Прийоми постмодерністської гри в «Скляному равлику» Милорада Павича. Постмодернізм як напрям світової літератури: передумови виникнення, характерні особливості, представники. Інтертекстуальність як визначальна риса постмодернізму. Функції алюзій та ремінісценцій у сучасному романі. Короткі відомості про життя і творчість Милорада Павича. Жанрові експерименти: епічне і драматичне в «Скляному равлику». «Символічна реальність» твору «Скляний равлик» як поєднання міфологічного, історичного та художнього вимислу. Утілення в творі «Скляний равлик» рис постмодернізму: прийоми гри письменника з текстом і читачем, варіанти фіналу. Багатозначність символіки твору. Роль центральної метафори.

Тема 12. Специфіка маргінальної літератури. Соціальний контекст і онтологічний вимір поняття «маргінальність». Маргінальність як світовідчуття сучасної людини. Проблематика маргінальної літератури. Представники. Епатаж як форма вияву протесту проти системи у творах маргінальної літератури.

Тема 13. Проблематика епатажної творчості Чака Паланіка. Життя і творчість Чака Паланіка. Проблематика роману «Задуха». Задуха як протест проти системи. Жанрові та композиційні особливості роману Ч. Паланіка «Колискова».

Тема 14. Поетика роману М. Каннінгема «Години». Короткі відомості про життя і творчість письменника. Композиційні особливості роману. Роман «Місіс Деллоуей» Вірджинії Вулф як структуротвірний лейтмотив твору. Проблематика роману. Назва як спосіб актуалізації ідеї в романі. Інтертекстуальне поле роману.

Тема 15. Заперечення як визначальна риса художнього світу Д. Коупленда («Покоління Ікс»). Відомості про життя і творчість письменника. Особливості виникнення і поширення терміна «покоління Ікс» у суспільстві, науці та літературі. Жанрові та композиційні особливості роману Д. Коупленда «Покоління Ікс». Характеристика коуплендівського покоління. Проблематика і символіка роману.

Тема 16. Сучасна художня література для юнацького читання. Ідея цінності життя в романі Джона Майкла Гріна «Провина зірок». Короткі відомості про життя і творчість письменника. Історія написання роману Джона Майкла Гріна «Провина зірок». Символічний зміст епіграфа. Проблематика твору (життя і смерть, боротьба за життя, сприйняття соціумом «не таких» дітей, складності першого кохання, взаємовідносини підлітків, батьків і дітей). Характеристика образів роману. Інтертекстуальність роману (алюзії до В. Шекспіра: 55-й сонет, трагедія «Юлій Цезар»; до Е. Дікінсон, С. К'еркегора, М. Гайдеггера). Роль і значення метафор у романі (метафори води, смерті). Філософський зміст назви роману.

Тема 17. Роман Йоанни Ягелло «Кава з кардамоном» як протест проти бездушного світу дорослих. Короткі відомості про життя і творчість письменниці. Історія створення роману Йоанни Ягелло «Кава з кардамоном». Композиційні особливості твору. Проблематика роману (прірва відчуження й нерозуміння між батьками та дітьми, пошуки підлітками свого місця й себе в непростому вирі життєвих проблем, у дружбі та коханні, проблема сімейних таємниць, які руйнують родинний затишок, вибір у складних життєвих ситуаціях, відповідальність за власні вчинки, життя дитини з дитбудинку). Характеристика образів твору.

Тема 18. Розвиток науково-фантастичного роману в новітній світовій прозі. Проблематика роману Даніела Кіза «Квіти для Елджернона». Короткі відомості про життя і творчість автора. Своєрідність жанру соціальної фантастики. Характеристика образу Чарлі Гордона. Проблематика роману. Символіка назви твору.

Тема 19. Літературні традиції в повісті Ніла Геймана «Кораліна». Короткі відомості про життя і творчість письменника. Історія створення повісті «Кораліна». Літературні впливи. Жанрова своєрідність твору (зв'язок із фольклором, дитяче фентезі, трилер, хорор, містичний, детективний роман тощо). Роль передмови до твору. Проблематика повісті.

Тема 20. Роман Р. Рітца «Будинок дивних дітей» та його екранізація: інтермедіальний аспект. Інтермедіальний аналіз літературного твору: історія питання та теоретичні принципи. Феномен синтезу мистецтв. Інтермедіальність як форма репрезентації дійсності. Фотомистецький і кінематографічний коди в романі Ренсома Рітца «Будинок дивних дітей міс Перегрін». Історія написання роману. Слово і образ у романі Р. Рітца «Будинок дивних дітей міс Перегрін»: кінематографічний аспект.

Методи навчання: аналітичний, синтетичний, дедуктивний, індуктивний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький; словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж, робота з книгою); наочні (демонстрація, ілюстрація, спостереження); практичні (практична робота, виконання завдання); методи організації навчальної діяльності, стимулювання і релаксації, контролю та оцінки.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від здобувача очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Практичні завдання та самостійна робота мають подаватися вчасно. Якщо роботу здано з порушенням встановлених термінів без поважної причини, це впливає на зниження оцінки. Матеріал тем, які були пропущені або з якихось причин не опрацьовані, відпрацьовується під час консультацій відповідно до затвердженого графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності є обов'язковою вимогою до всіх студентів БДПУ відповідно до Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Роботи студентів мають являти собою самостійні дослідження чи авторські міркування. Прикладами (проте не вичерпним переліком) порушень академічної доброчесності є: відсутність посилань на джерела, вигадкування джерел,

списування, а також втручання в роботу інших студентів. Якщо в письмовій роботі студента виявлено ознаки академічної недоброчесності, викладач має право не зарахувати таку роботу незалежно від того, наскільки масштабним було порушення. Списування під час підсумкового контролю категорично заборонене. Студенти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку, мають право перескласти її у визначені терміни.

Політика щодо використання штучного інтелекту. У межах курсу «Новітня зарубіжна література» здобувачі мають використовувати інструменти штучного інтелекту (ШІ) виважено: зокрема для попередньої структуризації навчального матеріалу або пошуку й узагальнення великих масивів інформації. Вони також мають обов'язково критично перевіряти будь-які результати, згенеровані ШІ, оскільки такі системи можуть видавати недостовірні дані чи вигадані джерела («галюцинації»). Аналіз художніх творів має бути власним. Ключовий принцип полягає в повній прозорості: у кожній позааудиторній письмовій роботі студент зобов'язаний розкрити внесок ШІ за стандартом GAIDeT, вказавши використаний інструмент і те, які саме завдання були йому делеговані; відповідальність за зміст роботи та дотримання академічної доброчесності завжди покладається виключно на здобувача.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка; для дистанційного навчання: платформа Moodle, відеоконференції Zoom / Google Meet.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів у Бердянському державному педагогічному університеті. Система оцінювання однакова для денної та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти.

Підсумковий рейтинг з навчальної дисципліни – це сума рейтингової оцінки за результатами поточної успішності здобувачів вищої освіти (сума балів за поточну роботу на практичних заняттях та балів за самостійну роботу) і рейтингової оцінки за результатами семестрового екзамену.

За **весь курс** здобувач отримує **максимум 100 балів (підсумкова оцінка)**. До їх складу входять: **60 балів** – поточний контроль успішності (40 балів – практичні заняття, 20 балів – самостійна робота), включно з рубіжним контролем; **40 балів** – підсумковий контроль (екзамен).

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна кількість балів	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Практичні заняття	40	
Самостійна робота	20	
Підсумковий контроль		
Екзамен	40	

Оцінювання на практичних заняттях і самостійної роботи. Робота здобувача на кожному практичному занятті та кожне завдання самостійної роботи оцінюються за шкалою 1–7 балів: 1 = F (критично низький рівень); 2 = FX (незадовільно з можливістю перескладання); 3 = E (задовільно); 4 = D (задовільно+); 5 = C (добре); 6 = B (добре+); 7 = A (відмінно).

Рубіжний контроль проводиться на останньому практичному занятті у формі тестування за темами 1–20. Він оцінюється за шкалою 1–7 балів як одне з практичних занять і входить до суми балів А.

Отримані бали переводяться у 100-бальну шкалу за формулами:

Формула переведення балів за практичні заняття: $N_{\text{практ}} = (A \div B) \times 40$,

де $N_{\text{практ}}$ – остаточні бали за практичні заняття (максимум 40); А – сума всіх балів, отриманих здобувачем на практичних заняттях; В – максимально можлива сума балів на практичних заняттях = кількість практичних занять $\times$ 7: для денної форми 12 занять $\times$ 7 = 84 бали, для заочної (дистанційної) форми 3 заняття $\times$ 7 = 21 бал.

Формула переведення балів за самостійну роботу: $N_{\text{сам}} = (C \div D) \times 20$,

де $N_{\text{сам}}$ – остаточні бали за самостійну роботу (максимум 20); С – сума всіх балів, отриманих здобувачем за самостійну роботу; D – максимально можлива сума балів за самостійну роботу = кількість завдань самостійної роботи $\times$ 7.

Приклад. Здобувач денної форми набрав 63 бали з 84 можливих на практичних заняттях: $N_{\text{практ}} = (63 \div 84) \times 40 = 30$ балів.

Таблиця 2. Розподіл набраних здобувачем балів під час підсумкового контролю (екзамен)

Види робіт	Кількість набраних балів			
	F – FX	E – D	C – B	A
Екзамен:				
Теоретичні питання (2)	5	10	15	20
Практичне завдання	5	10	15	20
Максимальна кількість балів	10	20	30	40

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за практичні заняття, самостійну роботу та на екзамені ($40 + 20 + 40 = 100$), та визначається за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 3).

Таблиця 3. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця XX – початку XXI століть у контексті культурного плюралізму : монографія. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2010. 456 с.

2. Давиденко Г. Історія новітньої зарубіжної літератури. Київ : ЦУЛ, 2008. 400 с.

3. Криворучко С. К. Література країн Західної Європи межі XX–XXI століття : підручник. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. 248 с.

4. Павличко С. Зарубіжна література. Київ : Основи, 2001. 524 с.

5. Штейнбук Ф. Конвергенція тілесних мікротопосів у сучасній світовій літературі : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2014. 248 с.

Допоміжна

6. Александрова Г. Творчість Данієля Пеннака: від есе до сімейної саги та дитячих творів. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Філологічні науки. 2024. № 20. С. 7–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/2412-933X/2024-XX-1>

7. Александрова Г. О. Іронічний підтекст роману Д. Пеннака «Усе для людоджерів». Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Київ : Гельветика, 2021. Т. 32 (71). № 1. Ч. 3. С. 100–104.

8. Александрова Г. О. Традиції французького нуару в романі Данієля Пеннака «Усе для людоджерів». Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Одеса : Гельветика, 2020. № 46. Т. 3. С. 12–15.

9. Александрова Г. Поліаспектність образу людоджерів у романі Данієля Пеннака «Усе для людоджерів». Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 36. Т. 1. С. 93–98.

10. Александрова Г., Табакова Г. Жанр іронічного детективу в зарубіжній літературі (на матеріалі «Саги про Малоссенів» Д. Пеннака). Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Філологічні науки. 2024. № 21. С. 7–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/2412-933X/2024-XXI-1>
11. Александрова Г. Той, хто читає вголос, увесь як на долоні перед очима, які слухають. Вивчення творчості Даніеля Пеннака в 11 класі. Зарубіжна література в школах України. 2021. № 1. С. 16–19.
12. Боговін О. Базові поняття французької семіотичної школи у сучасному прочитанні. Південний архів : збірник наукових праць. Філологічні науки. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2018. Вип. 74. С. 136–139.
13. Боговін О. В. Культурний код як функціональний елемент сучасного літературознавчого дискурсу. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Філологічні науки. Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2018. Вип. XV. С. 114–119.
14. Боговін О. В. Поняття «код» у термінологічному апараті літературознавчих методологій: версія Умберто Еко. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Філологічні науки. Бердянськ : БДПУ, 2017. Вип. XIV. С. 53–59.
15. Денисова Т. Н. Всесвітні трагедії від Джонатана Сафрана Фоера. Слово і час. 2009. № 1 (577). С. 28–38.
16. Енциклопедія постмодернізму / пер. з англ. В. Шовкун ; за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 503 с.
17. Літературно-джазові імпровізації : інтермедіальні студії / за ред. Світлани Маценки. Львів : Срібне слово, 2019. 396 с.
18. Матійчак А. Жанрові моделі Айріс Мердок. Питання літературознавства. 2007. Вип. 77. С. 221–230.
19. Музична фактура літературного тексту : інтермедіальні студії / за ред. Світлани Маценки. Львів : Апріорі, 2017. 352 с.
20. Резнік А., Александрова Г. Інтертекстуальність творчості Д. Коупленда (на матеріалі роману «Покоління Ікс»). Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку : матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (20–21 квітня 2023 року) : збірник тез. Бердянськ : БДПУ, 2023. С. 335–337.
21. Aleksandrova H., Tabakova H. Features of the ironic detective in Daniel Pennac's novel The Scapegoat. University of Bucharest Review. Literary and Cultural Studies Series. 2023. Vol. 13 (2). P. 49–59. DOI: <https://doi.org/10.31178/UBR.13.2.5>
22. Barth N. The beginning of the essay often comes. URL: <http://a.parsons.edu/barth575/parsons/sp06/trachim.pdf>
23. Bloom H. A Comedy of Worldly Salvation. The New York Times Book Review. 1986. January 12.
24. Bohovin O. The concept of “code” in terminological apparatus of literary methodologies: historiographic aspect (part 1). Наукові записки. Серія: Філологічні науки. Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2017. Вип. 162. С. 61–67.

Інформаційні ресурси

25. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua>
26. Бібліотека БДПУ. URL: <https://library.bdpu.org.ua/>
27. AeLib: Електронна бібліотека світової літератури (оригінали та переклади). URL: <http://ae-lib.org.ua>
28. Електронна бібліотека «Чтиво». URL: <http://chtyvo.org.ua>